

Til lovforslag nr. L 148. Betænkning afgivet af socialudvalget den 14. maj 1981

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring

(Kiropraktorhjælp, tolkebistand og begravelseshjælp)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder. Udvalget har desuden stillet en række spørgsmål til socialministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Udvalget har endelig modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Dansk Kiropraktor-Forening,
Det grønlandske Rådgivningskontor, Pøk
og
Landsforeningen til Kiropraktikkens
Fremme.

Socialministeren har stillet to ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, det radikale venstres og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med det af udvalget og de af socialministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal inden for flertallet* (det radikale venstres medlem af udvalget) finder at måtte tage afstand fra den skjulte udhuling af begravelseshjælpen, som lovforslagets § 1, nr. 2, indebærer. Mindretallet ville i øvrigt have været positiv over for en mere principiel og langsigtet besparelse på dette område. Mindretallet har dog forstået, at justitsministeriet er af den opfattelse, at en ophævelse af den almindelige begravelseshjælp over for hele den kreds af personer, der indtil sygesikringslovens ikrafttræden havde krav på begravelseshjælp efter de dagældende regler, ville kunne indebære indgreb, der i alt fald for nogle af de berettigedes vedkommende

måtte anses for at være så indgribende, at ordningen ville få karakter af ekspropriation og derfor kun ville kunne gennemføres under iagttagelse af reglerne i grundlovens § 73, det vil sige mod fuldstændig erstatning.

På denne baggrund er det derfor ikke muligt at etablere en indtægtsregulering, der vil betyde bortfald af begravelseshjælpen for mere velhavende boer.

Et *andet mindretal inden for flertallet* (kristeligt folkepartis medlem af udvalget) udtaler:

Selv om begravelseshjælpen har været pristalsreguleret, dækkede den pr. 1. april 1981 ikke nær udgifterne til en begravelse. For de fleste mennesker er udgifterne til en begravelse store i forhold til indtjening og opsparing; det kan derfor være vanskeligt for dem at lægge ud for begravelsesomkostningerne, indtil der kan frigøres midler fra boet til dækning af udgifterne. Mindretallet finder fastfrysningen af begravelseshjælpen på det niveau, den udgør pr. 1. oktober 1981, for ganske urimelig og er derfor medforslagsstiller til ændringsforslag nr. 5.

Et *mindretal* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af udvalget, det af mindretallet og de af socialministeren stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (socialistisk folkepartis og venstresocialisternes medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af udvalget, det af mindretallet og de af socialministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal inden for mindretallet* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) ønsker at udtale følgende:

Mindretallet finder det urimeligt at fastfryse og dermed udhule den i forvejen ringe begravelseshjælp. Hjælpen dækker i forvejen ikke de reelle omkostninger ved en ganske jævn begravelse.

Mindretallet finder i øvrigt, at den besparelse på ca. 3,5 mill. kr. årligt pr. dyrtidsportion, som lovforslaget lægger op til, er en hån mod de mennesker, der så vil blive henvist til bistandskontoret, såfremt de ikke er i stand til at betale, og en del af besparelsen vil i øvrigt blive spist op i dyrt bureaukrati. Det er desuden urimeligt, at mennesker, der i forvejen er i en menneskeligt belastende situation, skal gå tiggergang på et bistandskontor, for at samfundet kan spare nogle få pebernødder.

Et *andet mindretal inden for mindretallet* (venstresocialisternes medlem af udvalget) bemærker:

Mindretallet finder det arrogant – og helt unødvendigt – at regeringen endnu en gang fremsætter forskellige forslag under ét, uden at de enkelte forslag har noget som helst med hinanden at gøre. Med hensyn til de enkelte forslag kan mindretallet støtte, at den nuværende refusionsordning for kiropraktorhjælp fortsættes. Man kan endvidere støtte, at den udvides, så der gives tilskud til behandlinger ud over 5 behandlinger inden for en 12 måneders periode. Årsagen til dette er, at en række patienter med svære skader (f. eks. som følge af dårligt arbejdsmiljø) ikke kan opnå et tilstrækkeligt godt resultat, hvis de kun får 5 behandlinger. For mange vil begrænsningen af tilskuddet til kun at dække 5 behandlinger betyde, at de nøjes med disse, selv om de har behov for flere.

Mindretallet kan derimod ikke støtte kiropraktorforeningens forslag om, at der åbnes for tilskud til 8 behandlinger, mod at røntgenbehandlingen fjernes, eftersom en manglende røntgenfotografering kan indebære en fare for fejlagnostisering og dermed følgende fejlbehandling. En sådan praksis ville ikke bare være uheldig, men direkte kunne skade patienten.

Mindretallet kan desuden støtte, at der indføres refusionsregler for tolkebistand. I denne forbindelse ønsker mindretallet at

henvise til venstresocialisternes forslag til folketingsbeslutning om invandrerens kulturaktiviteter (B 7), der bl. a. foreslår, at der oprettes en tolketjeneste, der giver en ordentlig dækning af tolkebehovet, samt at der oprettes tolkekurser, der ikke kun lægger vægt på den sproglige, men også den faglige/sagspolitiske kunnen.

Mindretallet går imod, at pristalsreguleringen af begravelseshjælpen ophæves.

Et *tredje mindretal* (fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af udvalget, de af mindretallene og de af socialministeren stillede ændringsforslag og udtaler følgende:

Mindretallet beklager denne sammenblending af tre vidt forskellige emner fremsat i ét lovforslag.

Hvad angår den del af lovforslaget, der omhandler kiropraktorhjælp, ville mindretallet meget gerne være med til at forlænge den gældende ordning, som har vist sig at fungere udmærket. Mindretallet havde også gerne set en vis regulering af tilskuddene, så de løbende tilpassede sig prisudviklingen.

Mindretallet kan imidlertid under ingen omstændigheder acceptere, at begravelseshjælpen fastfryses pr. 1. oktober. De sparede penge skal så åbenbart benyttes til tolkebistand til fremmedarbejdere, selv om de to emner intet har med hinanden at gøre. Det er i øvrigt mindretallets opfattelse, at det vil være vanskeligt for ikke at sige umuligt at dække de utallige sprogdialekter repræsenteret her i landet, hvis dette skal ske på landsplan.

Ændringsforslag

Til titlen

Af *socialministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

1) I *undertitlen* indsættes efter »Kiropraktorhjælp,«: »klinikker for fysioterapi,«.

Til § 1

Af et *mindretal* (Dyremose (KF), Karen Thuerøe Hansen (KF), Agnete Laustsen (KF), Brixtofte (V), Nathalie Lind (V) og Pilgaard Andersen (FP)):

2) Nr. 1 udgår.

Af *socialministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

3) Før nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 9, stk. 1, ophæves 3. pkt., og i stedet indsættes:

»Tilskud til behandling hos fysioterapeut på klinik kan kun ydes, hvis klinikken er godkendt af amtsrådet, i Københavns og Frederiksberg kommuner af kommunalbestyrelsen. Sundhedsstyrelsen fastsætter regler for klinikkens indretning.««

Af et *mindretal* (Pilgaard Andersen (FP), Birthe Nielsen (SF) og Anne Grete Holmsgård (VS)):

4) Før nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 9 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 01. Tilskud til kiropraktorbehandling pristalsreguleres og kan ydes til 8 behandlinger pr. år.««

Af *udvalget*, tiltrådt af *socialministeren*:

5) Nr. 2 udgår.

Bemærkninger

Til nr. 1 og 3

Ændringsforslagene indebærer en ændring af reglerne for godkendelse af klinikker, hvor der ydes fysioterapi.

Efter den gældende lov kan tilskud til diatermi- eller badebehandling på klinik alene ydes, for så vidt den pågældende klinik er godkendt af sundhedsstyrelsen.

Kravet om godkendelse af klinikker, der yder diatermi- eller badebehandling, går tilbage til sygekassernes tid og blev dengang begrundet med sundheds- og sikkerhedshensyn, bl. a. under hensyn til, at den dengang ret nye behandlingsform diatermi, der hidtil kun var ydet på sygehuse, nu blev ydet af fysioterapeuter i privat praksis. Næsten alle klinikker yder nu diatermi, og der er næppe længere baggrund for at stille større krav til faciliteterne for denne behandling end for anden fysioterapeutisk behandling.

Ud fra indhøstede erfaringer lægger sundhedsstyrelsen imidlertid vægt på, at kravet om godkendelse af fysioterapeutiske klinikker opretholdes, og at kravet udvides til at gælde alle klinikker. Allerede etablerede klinikker vil dog i en overgangsperiode kunne fortsætte uden godkendelse.

Det anses ikke for påkrævet, at godkendelsen foretages af en central myndighed, men godkendelsen vil kunne foretages af vedkommende amtsråd, i Københavns og Frederiksberg kommuner af kommunalbestyrelsen, i samarbejde som hidtil med embedslægen.

Forslaget imødekommer en henstilling af 9. marts 1981 til socialministeriet fra folketingets ombudsmand om at søge sygesikringslovens § 9 ændret med henblik på en nærmere afklaring af, hvilke hensyn der kan lægges vægt på ved afgørelsen af spørgsmålet om godkendelse efter gældende bestemmelse i § 9, stk. 1, 3. pkt.

Forslaget anses ikke at have nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser.

Til nr. 2

Ved ændringsforslaget udgår forslaget om, at socialministeren kan fastsætte regler om, at den offentlige sygesikring afholder udgifter til nødvendig tolkebistand i forbindelse med lægehjælp.

Til nr. 4

For at give en lidt bedre sikring af, at personer med sværere lidelser opnår den tilstrækkelige behandling udvides antallet af tilskudsberettigede behandlinger fra 5 til 8.

Ifølge socialministeriets oplysninger (L 148, bilag 21, spørgsmål 14) vil dette kun medføre en ubetydelig merudgift på 1 mill. kr. pr. år, men det vil give en betydelig forbedring for patienterne, idet det skønnes, at 50 pct. af patienterne har behov for 6-8 behandlinger.

Det skal desuden bemærkes, at patienter, der modtager kiropraktorbehandling, i forvejen er dårligere stillet end andre patienter, da behandlingen langtfra er gratis, men kun tilskudsberettiget.

Til nr. 5

Ændringsforslaget tilsigter at bevare dyrtidsreguleringen af begravelseshjælpen som hidtil.

Albertsen (S) Hans Hækkerup (S) Inge Fischer Møller (S) fmd. Winnie Møller (S)
Erik B. Smith (S) Ole Thomsen (S) Taanquist (S) Aase Olesen (RV) Brixtofte (V)
Nathalie Lind (V) Karen Thurøe Hansen (KF) Agnete Laustsen (KF) Dyremose (KF)
Inge Krogh (KrF) Birthe Nielsen (SF) Anne Grete Holmsgård (VS)
Pilgaard Andersen (FP) nfmd.

Partierne CD og DR havde ikke medlemmer i udvalget.

Gældende formulering af § 9 i lov om offentlig sygesikring

§ 9. Den offentlige sygesikring yder efter retningslinjer fastsat af sundhedsstyrelsen tilskud til fysiurgisk behandling, der udføres efter henvisning af en læge og ved en autoriseret fysioterapeut. Tilskud efter denne bestemmelse ydes ikke til behandlinger på offentlige sygehuse eller på sådanne private sygehuse eller klinikker, der modtager patienter til fysiurgisk behandling efter overenskomst med offentlige sygehuse. Tilskud til diatermi- eller badebehandling kan alene ydes, for så vidt den pågældende klinik er godkendt af sundhedsstyrelsen. Socialministeren kan bestemme, at tilskud også ydes til

anden behandling, der udføres efter henvisning af en læge. Tilskud ydes til kiropraktisk behandling ved kiropraktor, der er godkendt af Dansk Kiropraktor-Råd, selv om der ikke foreligger henvisning fra en læge.

Stk. 2. Til personer, der er gruppe 1-sikrede, yder den offentlige sygesikring tilskud til den ovennævnte behandling efter nærmere regler, der fastsættes af socialministeren.

Stk. 3. Til personer, der omfattes af § 2, stk. 2, yder den offentlige sygesikring tilskud med samme beløb, som den skulle have afholdt for en tilsvarende behandling af en person, der omfattes af § 2, stk. 1.